

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

2 6 . M A I 1 9 5 2

A V I N N H O L D E T :
DEN FØRSTE PINSE - DEN KRISTNE REALISME
OG LIDELSENS MYSTERIUM - VALGENE I ITALIA -
GLØTT FRA CISTERSIENSERNES LIV - MARIO-
LOGISKE BLOMSTER - UTVIDELSE AV KARDINAL-
KOLLEGIET? - NOTISER - UTENLANDSREPORTASJE

NR.

19

20

NESTE NUMMER KOMMER 5. JUNI 1952.

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrø. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høymesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 41 0.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangén.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Mariakongregasjonen, Oslo

Onsdag 4. juni møte i St. Josephs kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet.

Fredag 20. juni, Jesu Hjerter-festen. Messe i St. Olavs kirke kl. 8 med felleskommunion. Etter messen fellesfrokost i foreningslokalet.

Brukte frimerker

mottas med takk!

Kjøttolsk Ungdomsvern,
Gjørstadgt. 8, Oslo.

Brukte frimerker

mottas med takk. Inntekten går til driften av barnehagen i Lillestrøm. Merkene, som må være uskadd, men ikke behøver å løses fra underlags-papiret, bes vennligst sendt til: Fru Sara Granberg, Skjettenveien 15, Strømmen.

ST. JOSEPHS INSTITUTT

bruker

FYRINGSOLJE

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 25. MAI: Sønd. etter Kristi Himmelferd. Ep. 1. Pet. 4, 7—11.
Ev. Joh. 15, 26—27; 16, 1—4. Mandag: Filip Neri, bekj. Tirsdag: Beda, bekj.,
kirkelærer. Onsdag: Augustin, bisk., bekj. Torsdag: Oktavdagen for Kr.
Himmelferd. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Pinseaften.

SØNDAG 1. JUNI: 1. Pinsedag. Ep. Ap.gj. 2, 1—11. Ev. Joh. 14, 23—31.
Mandag: 2. Pinsedag. Ep. Ap.gj. 10, 34 og 42, 48. Ev. Joh. 3, 16—21.
Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag og lørdag: Ferialdager.

SØNDAG 8. JUNI: Treenighets-søndag.

Onsdag 4. juni, fredag 6. juni og lørdag 7. juni er imbredager, og en er
inntil videre dispensert både for faste og abstinens.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

26. MAI 1952

NR. 19-20

Den første Pinse

Av Finn Halvorsen

I begynnelsen skapte Gud himlen og jorden. Og jorden var øde og tom, over det store dypet var det mørkt, og Guds Ånd svedde over vannene.

Allerede dengangen var altså den Hellige Ånd, i begynnelsen, som Gud selv. Siden — mange årtusen etter — sa erkeengelen Gabriel til Maria, at den Hellige Ånd skulle komme over henne. Den samme Ånd. Og nå har Jesus lovet disiplene at de om ikke mange dager skal bli døpt med den Hellige Ånd .....

Maria betrakter og ber. Dengang erkeengelen Gabriel besøkte henne, måtte svaret hennes falle slik: La det bare skje slik med *meg*, som du har sagt! Nå sier hun *oss* i stedet for *meg*. Ja, la det bare skje slik med oss, som du har sagt! Med Peter og Johannes og alle de andre sønnene og døtrene Jesus har gitt henne i sitt sted, og med henne selv.

Hennes nye barn arter seg jo også alle slik som Marias barn må gjøre. De holder hele tiden ved i bønne sammen med henne selv og Jesu slektninger, de som engang forarget seg over ham. For også de har lært å tro på ham nå.

Peter er blitt disiplenes leder, slik Jesus ville det. Han bestemmer en dag at en ny disippel skal tre inn i apostelflokken, i stedet for Judas Iskariot, den ulykksalige, som forrådde sin Herre og mester og siden gikk bort til sitt eget sted. Omkring et hundre og tyve disipler kommer sammen, og Maria er iblant dem. To menn blir stillet foran dem, og ved loddrekning lar Gud herren Mattias, den ene av de to, bli valgt. For Marias og disiplenes inderlige bønner får Ham til å la loddet falle på den Han selv vil ha.

Så kommer pinsefestens dag, den femtiende dagen etter påsken, den Israel feirer til minne om loven, Gud gav Moses på Sinaifjellet, og til takk for høsten som nå er brakt i hus.

Skal Jesu løfte bli oppfylt i dag? Ja, Maria har bedt om det. Og Gud har aldri latt henne få be om annet enn det som skal komme til å skje. Nå som bestandig har hun bedt i tro. Og den som ber i tro, har også del i Guds allvitenskap og allmakt.

Ni dager er det, siden Jesus fór opp til himlen. Ni dager i ustanselig bønn om det samme. Og i dag er Maria og alle disiplene påny kommet sammen i den store salen her i Jerusalem, påskemåltids-salen. For Maria har ønsket det og bedt Gud om det.

Men enda er det tidlig morgen. Solen er så vidt stått opp, og den spiller blidt i sprekke mellom lemmene, som alt er slått for vindusgluggene, for at den svale kjøligheten fra i natt skal bli her inne så lenge som mulig. Et jevnt og blålig tussmørke hviler derfor også over hele salen og alle de ydmykt knelende skikkelsene. Salen er svær. Allikevel fyller de den nesten helt, og de ber alle like inderlig.

Men Maria ber igjen ikke lenger med ord. Hennes hjerte er en eneste stor hage, som ligger åpen for Gud. Og fra hagen stiger en himmelsk duft opp imot Ham fra alle de bønner hun i sin fullkomne renhet og fromhet, sine gleder og smerter og sin grenseløse kjærlighet til Ham har bedt.

Og hør! Da kommer det med ett en lyd fra himlen, som av et veldig vær, som stormer frem og fyller hele huset. I det blålige tussmørket ser Maria og disiplene tunger som av ild. Tungene skiller seg og setter seg på hver enkelt av dem. Og de blir alle fylt med den Hellige Ånd. Men ikke dette alene skjer. Disiplene begynner også å tale i andre tungemål enn sitt eget, etter som Ånden gir dem å tale.

I Jerusalem bor jo jøder, gudfryktige mennesker, som har hatt eller har sitt hjem blant alle de andre folkeslag, som er under himlen. Mange av dem, særlig blant de eldste, er flyttet hit for å leve sine siste dager i nærheten av templet. Andre er bare kommet for å kunne feire pinsen her. Men alle hører de, hvordan det bruser gjennom det huset Maria og disiplene er i. Og de forstår ikke hva det kan være, men samler seg om huset og trenger seg inn i salen til disiplene, så mange det går an. Og da hører hver især av dem, at disiplene taler på hans eget tungemål.

De blir alle meget forferdet, men også forundret, og de roper ut: Er ikke alle de som taler, menn fra

Den kristne realisme

Av Erling

Galilea? Hvordan kan det da gå til, at alle sammen hører det målet vi er født i? Partere og medere og elamitter, og de som bor i Mesopotamia, Judea, Kap-padokia, Pontus og den vestlige delen av Lille-Asia, Frygia og Pamfylia, Egypt og Libya-landet ved Kyrene, og de som er kommet fra Roma, jøder og proselytter, kretere og arabere? Vi hører dem jo alle tale om Guds store gjerninger på våre egne tungemål! —

Og siden ingen svarer dem, holder de ikke opp med å undre seg, men spør bare om og om igjen: Hva kan dette være?

Så er det noen som begynner å spotte, og som sier: De har drukket seg fulle på søt vin!

Midt i sin fryd kjenner Maria et stikk i hjertet. Mange av disse fremmede, ja kanskje til og med de som spotter, hører jo til hennes barn. Må de ikke derfor bli hjulpet med det samme? Og hun ser på Peter.

Da står han frem sammen med de elleve andre apostlene og taler så høyt han kan for å overdøve larmen fra alle dem som trenger seg inn i salen. Og Peter, som fornektet Jesus i Antoniaborgen og gjemte seg vekk for hans fiender både i Getsemanehagen og på Golgata, han har i dag kvittet seg med hele sin feighet. For Ånden som han nå er blitt døpt med, har forvandlet ham til et nytt menneske, slik at han ikke lenger er i stand til å frykte og elske noen annen enn Jesus Kristus, Guds sønn, Gud selv.

Peter begynner med å fortelle de fremmede, at disiplene ikke er fulle. Det er jo bare den tredje timen på dagen, sier han, og så tidlig pleier vel ingen å drikke seg full! Men det som her skjer, er det som gjennom profeten Joel er sagt skal skje: «Og det skal hende i de siste dager, sier Herren, da vil jeg utøse min Ånd over alt kjød, og deres sønner og døtre skal tale profetord ...»

Siden taler Peter om Jesus fra Nasaret. Ved verdige gjerninger har Gud vitnet om ham mellom dem. Men han ble forrådt, slik Gud hadde bestemt det og visste det fra før.

— Og dere slo ham ihjel, roper Peter, — for dere lot ugudelige folks hender nagle ham til korset. Men da han hadde løst underværdenens rier, reiste Gud ham opp. For døden kunne ikke på noen måte holde fast på ham.

Peter vitner om Jesu oppstandelse.

— Da han nå er opphøyd ved Guds høyre hånd, fortsetter han med sterk stemme, og av Faderen har fått løfte om den Hellige Ånd, så har han sendt Ånden hit ned til oss, som dere ser og hører! ..... Derfor skal hele Israels hus vite for visst, at Gud har gjort denne Jesus, som dere korsfestet, til både Herre og Kristus!

Men da Peter er ferdig med å tale, kjenner alle de fremmede jødene dyp anger og skam. Maria ber jo også ustanselig for dem. Og de spør Peter og de andre apostlene: Hva skal vi gjøre?

Men Peter svarer: Bot skal dere gjøre! Og så skal hver især av dere la seg døpe i Jesu Kristi navn til forlatelse av syndene. For etter det skal dere også få den Hellige Ånds gave.

Omkring tre tusen sjeler vitner nå om at Marias bønner er blitt hørt. For så mange er det som tar imot Peters ord og blir døpt. Salen kan jo ikke rumme dem alle på én gang. De som først kom hit

Det kreves ingen utstrakt litterær orientering for å konstatere den fornyede impuls i europeisk åndsliv. Den er den siste mannsalder utgått fra den brede kristne front i litteraturen og fra alle avskygninger av den diktning som, frigjort fra den deterministiske naturalisme, har forkynt den nye spiritualistiske livsfølelse som stadig sterkere kommer til uttrykk i anskuelsesdebatten. Hva denne diktning innebærer viser dens intime delaktighet i den revolusjon i synet på de menneskelige grunnproblemer som har ledet en rekke av Vest-Europas fremste ånder til den slutning at vi står foran en ny tidsalders frembrudd. I gleden over den livgivende kraft som utgår fra de katolske, antroposofiske og kristent-humanistiske skoler ligger faren for en undervurdering av den materialistiske tradisjons seiglivethet — på den annen side møter man over alt en så alminnelig erkjennelse av troens verdi, en undergravning av de anti-religiøse fordommer, at en forløsning synes nær forestående.

Og frafallet og tausheten i kulturradikalismens leir taler sitt eget språk. Treet har mistet sin kraft, vitaliteten er umiskjennelig borte, og bladene faller. Ennå i generasjonsoppgjøret var der et siste livsblaff — fenomenet Koestler kunne i noen år skape illusjoner om en fornyelse — inntil de siste forhåpninger brøt sammen med det siste desperasjonens dokument,

inn, må gå ut igjen og gi plass for andre. Slik kommer det hele dagen til å flyte en jevn strøm av botferdige mennesker forbi apostlene og Maria. Og på hvert eneste en av dem fester hun sitt varme moderblikk.

Men hun som bestandig gjemmer alt det gode som skjer i sitt hjerte og tenker over det, hun får mot kvelden et syn fra Gud. Hun ser Peter føre nye tusener av rådløse sjeler frem til dåpen i Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn. Og et høyt hvelv spenner seg plutselig over både henne selv og ham, de andre apostlene og alle sjelene, et hvelv langt høyere enn taket i noen jordisk bolig. For selve det rummet de befinner seg i, er så veldig at menneskehender ikke kan ha gjort det. Det favner jo ikke bare om Jerusalem, hele Judea og Galilea, men om hele verden, ja om både jord og himmel. Og Guds Ånd fyller rummet med sin storm.

Og Guds Ånd lar Maria forstå at dette er Kirken, den som ble til på Golgata. Livets triumf over døden. Den sikre tilflukt og det salige hjem for Adams utstøtte ætt. Det er Guds eget hus som Jesus Kristus har reist i dag på Peter, Kefas, Klippen.

Maria kneler i skumringen, der Åndens lue fremdeles svever over henne, bare med et stadig klarere lys. Hun ber for det nye som i dag er blitt til. Og hun takker Gud for at hun som hans ringeste slavinne har fått lov til å være med i Kirken helt fra dens første time av.

Finn Halvorsen.

og lidelsens mysterium

Christie¹

«Lengselens tid». Tilbake var bare trettheten, den ensidige negasjon etter idolenes død. Tredveårenes aktivister var havnet i passivitetens målløse lengsel. Overfor den nye grunnopplevelse av menneskets virkelighet, overfor det visjonære i den nye religiøse livsfølelse var seksualprimitivismens, marxismens og psykoanalysens sekter skyllet bort med alle sine besnærende abstraksjoner. Ansikt til ansikt med utsettelsens konkrete mulighet vendte mennesket sine øyne fra det spesielle mot det universelle, mot livets og dødens mening, mot evigheten og sjelens skjebne i universet. Det snusfornuftige vek plassen for det skuende — menneskebildet frigjorde seg fra den bastante materieoppfatning og gjenreiste seg mellom jord og himmel, mellom synd og nåde, mellom frelse og fortapelse. Det ble atter dramatisk, atter poetisk befruktende.

I mens drysser de visne blader fra kulturradikalismens tre, nekrologene over en avdød kjærlighet. Det konstateres med vemod at man er blitt glad i en annen. Men ennå larmes det, hult og ettertrykkelig — i en Hans Heibergs «Peilinger» eller en Einar Skavlands Heibergbiografi. Men gnyet har fått et islett av bitterhet som engang var fremmed for sekulariseringens profeter — en bitterhet som ved alle anledninger kommer til uttrykk i deres utfall mot det søkende og trosbekreftende i dagens åndsliv. For uansett konfesjon, ligger der bak den intense og hvileløse åndelige aktivitet i vår tid et sterkt drag av mystikk, av lengselen etter den absolutte sannhet som rasjonalismen oppløste i sannheter. I denne søken etter verdi, i den kvalitative tenkningens renesanse, ligger bruddet med det åndsliv som i dag avler tretthetens og desperasjonens profetier, med den dogmatiske materialisme som har avskåret forbindelsen med det ungdommelige og fornyende. Når man i den nye diktning har gjenoppdaget så elementære fakta i menneskelivet som soning, offer og lidelse, innebærer det i virkeligheten et brudd med selve grunnlaget for den kultur som siden reformasjonen, og særlig etter 1700-tallet, i de materialistiske skolers øyne har stått som essensen av Vesten progressivitet. Vi opplever i dag en stadig sterkere reaksjon mot den etikk som, basert på et kompromiss mellom individets drifter og hensynet til den kollektive nytte, ikke kunne finne noen annen begrunnelse enn hensiktmessigheten. Det uholdbare ved denne etikk var at den hvilte, ikke på erkjennelsen av verdi, men på en intellektuell abstraksjon om kollektivet, hvis skrøpelighet som moralsk garanti får bære en vesentlig del av ansvaret for den redusering av det ideale menneskebilde som har hatt uhyggelige følger i vår egen tid. Man kunne ikke samtidig fremme brorskapstanken og fjerne dens indre motivering, avskaffe ideen om det man var brødre i.

¹ Velvilligst tilstillet redaksjonen av forf. etter offentliggjørelsen i Morgenbl. 22. 4. 1952.

Det essensielle og banebrytende ved den oppfatning av menneskelivets dramatik som man møter hos en Georges Bernanos eller Simone Weil, hos T. S. Eliot, W. H. Auden og Graham Greene, hos Martin A. Hansen og i norsk diktning bl. a. hos Sigurd Christiansen, er at den slår grunnen vekk under den moralske relativitet som er konsekvensen av idealenes forflytning fra sannhet og uselvskhet i retning av komfort, effektivitet og trivsel. I ubrutt linje fulgte denne utvikling den materialistiske radikalisme på veien mot en sivilisasjon hvor verdier var erstattet med goder, hvor frihet ble forvekslet med friheter og begrepet sjel oppløste seg i psykoanalytisk sjarvong. Andsarbeiderens akseptasjon av menneskebildets forflatning viser seg i dag i den totale uforstand, i det hysteri som preger enkelte kretsers reaksjon på den religiøse diktningens normer og begreper. Kritikken reaksjon på lidelsesmotivet i Eliots «Cocktail Party» var et anskuelig eksempel på rekkevidden av bruddet mellom mellomkrigsradikalismen og det åndsliv vi i dag opplever som relevant og fornyende.

Her bør det tilføyes at dette åndsliv ikke utgjør noen uniform tendens — uansett det felles grunnlag i holdningen til livsproblemene. Ved siden av den konsekvente religiøse mystikk, basert på den nye erkjennelse av det oversanselige, er det oppstått en utbredt partiell eller begrenset mystikk, en pseudo-religiøsitet som innskrenker seg til å proklamere et nytt og mer intuitivt forhold til det sansbare, en religiøs følelse for livet. Denne holdning, som er grunnnet på erkjennelsen av det livsfremmede i den kristne oppfatning av eksistensen, strandede på den tankekonsekvens som fører frem til akseptasjonen av en absolutt verdi. Den er en pseudo-mystikk som fordi den beror, ikke på tro, men på en følelse, kapitulterer overfor spørsmålet om begrunnelse — den naturalistiske morals dilemma.

Først ved opplevelsen av livsfylde i mysteriet, ved det absoluttes nærvær og inngripen er dilemmaet ryddet av veien. Med forestillingen om synd og nåde har mennesket gjenerobret sin plass i det universelle drama, sitt kall til gjennom offer og soning å gå inn i den moralske kamp som vår tids erkjennelse av det onde har åpnet vissheten om. Selve lidelsesproblemet — materialismens anstøtsten — har fått en fornyet aktualitet og mening. Den kollektive lidelse som i siste generasjon har vært påført nasjoner og grupper, har i den nyeste historieforskning resultert i religiøse synspunkter som ikke er vesensfremmede for en oppfatning man støter på i det gamle testamente — om lidelsen som Guds straff over perioder og stater. Som incitament til kollektivt ansvar er oppfatningen fruktbar for det praktiske liv — kynisk hvis den opphøyes til lov som generelt fastslår lidelsen som beviset på synd.

Det essensielle ved lidelsens mysterium er ikke denne determinisme, men tanken om den uskyldige og iblant selvvalgte lidelse som tilhører erfaringens elementære fakta — en lidelse som ikke kan begrunnes med sekulære rettferdighetsbegreper, men er forbundet med erkjennelsen av det oversanselige. Selv i Østens religioner, og særlig i hinduismen, med sin fatalistiske underkastelse under soningen for synder i en tidligere inkarnasjon, med sin karmadoktrine, finnes tanken om den uskyldige lidelse. Men først med den kristne tro, og i sin reneste form sym-

bolisert i Kristus-skikkelsen, får lidelsen en aktiv betydning. I det inspirerte menneske hvis kjærlighet nådde utover sansenes univers, ble lidelsen en utvelgelse til å vitne om sjelens usårlighet og seier over materien, om menneskets mål og fullbyrdelse. Martyrenes eksempel skapte en visshet om menneskets storhet og udødelighet. Kristus slo med andre ord grunnen vekk under det gammeltestamentlige syn på lidelsen som straff. Arvesynden ble ikke mindre reell, men var ingen uttømmende forklaring. Lidelsen ble, med et moderne ord, sublimeret til det visjonære menneskes innsats i det kosmiske drama, i bekjempelsen av det onde — til en forkynnelse i handling. «Av døden skal det oppstå liv og lyset skal drepe mørket og leve evindelig» er Johannes' ord i Sigurd Christiansens pasjonsspill.

I den kristne verden blir lidelsen ikke utelukkende soning, men selvutvikling og vitnesyrde. Her ligger en av de elementære manifestasjoner av det dynamiske i Vestens kultur — i motsetning til Østens determinisme som unyttiggjør det moralske initiativ, fordi lidelsestanken hviler på et sjelløst skyldprinsipp, ikke en tro som finner sitt midtpunkt i en villende Gud. Fatalismen overforenkler lidelsens problem.

Med utbredelsen av den materialistiske lykkeforestilling, med velferd og levestandard som de endelige kriterier, ble fundamentet for den kristne etikk revet bort og den moralske kamp satt ut av sin universelle sammenheng. Samtidig med at forestillingen om en sjel ble vagere, mistet jeg'ets streben mot perfektjonen sin realitet — lidelsen ble forkastet til fordel for relativiteten i en lykkeforestilling fratatt evighetsdimensjonen. Hvorfor stille de absolutte krav til et ego som ble utslettet ved organismens undergang? Og allikevel dukket den religiøse lidelsestanke opp i underbevissthetsperioder og situasjoner da mennesket følte seg kalt til en eksepsjonell innsats — offertanken ble gjenopptatt, uklart motivert, men klart følt — senest under den siste verdenskrig. Gjennom sorgen og lidelsen erkjente man åndens liv, storheten i å tjene.

Her står man ved det sentrale i lidelsens mysterium. For hva er det man tjener? Kollektivets abstraksjon? I sitt essay «Om Gudstroen» (Spektrum nr. 5, 1951), gir den katolske mystiker Franz Werfel svaret så tilnærmet som det kan formuleres: «I sin høyeste form, som altofrende, frivillig død, som martyrium, kan menneskets vilje til verdi ikke stanse ved noen som helst kollektiv nytte — like lite som tanken med sin iboende søken etter hensikt kan stanse ved noe vilkårlig ledd i rekken av slutninger. Tenkning og vurdering er to like uuttømmelige, mot uendelighet rettede vesenskrefter, i begges natur ligger som nødvendig funksjon den lovmessige fremadskriden fra det mindre til det større. Den logiske slutning fra de enkelte fenomener til det almene prinsip er jo kjent — den vurderende vilje går frem på samme måte. Et virkelig etisk vurderende menneske kan f. eks. ikke nøye seg med å sette slekten eller folket som sin høyeste verdi, som han skal ofre og forsake for. Nei, nøyer han seg med det, da viser han bare at hans etikk er ufullstendig. Man er intet godt menneske hvis man bare er god franskmann eller god tysker, ja man er ikke engang et godt menneske, hvis man bare er et godt menneske:

Valgene i Italia

Den 25. mai velger Mellom- og Syd-Italia nye kommunestyre. Resultatet av disse valg imøteses med spenning i hele den siviliserte verden. Vi bringer her en orientering av «The Tablet»s Italia-korrespondent.

Da listene til de forestående kommunevalg ble offentliggjort på 7 års dagen for Italias frigjøring, var landets politiske temperatur steget adskillige grader. Den 25. mai velger 10 millioner italienere nye by- og herreds- og fylkestyrene og dermed er disse valg som for Nord- og en del av Mellom-Italias vedkommende fant sted i fjor, endelig gjennomført. I Italia er det kommunale og fylkeskommunale styre i meget avhengig av høyere instanser; av den grunn har disse valg betydning langt ut over det rent lokale. Hertil kommer at man ventet at de vil gi et fingerpek om hvor landet politisk ligger med hensyn til parlamentsvalgene neste år. Det er ikke fritt for at man er fylt av bange anelser.

Av de kommuner som nå går til valg, har de kristne demokrater som er de Gasperis parti, flertallet i omlag 904 eller i omlag halvparten av dem; sosialistene og kommunistene har flertallet i 567, uavhengige i 467; de moderat-konservative i 166 og den republikansk-sosialdemokratiske gruppe i 117. Av de 32 *Sindaci* som er en slags valgbare fylkesmenn, er bare 6 kommunister. *Movimento Sociale Italiano* (MSI) — den italienske sosiale bevegelse — har makten i 1 provins, nemlig i Catania. De øvrige provinser er fordelt på sentrumpartiene. I byer med en befolkning på over 10 000 har kommunistene flertall i 13 i provinsen Ferrara, i 11 i Perugia og i 3 i Terni.

Rom er i en særstilling. Ved valgene i 1946 seiret kommunistene og sosialistene over De kristne demokrater, men nytt valg måtte til året etter, da det viste seg umulig å få etablert et effektivt styre. Ved dette valg fikk kommunistene og deres forbundsfeller 28 representanter i bystyret, de kristne demokrater 27, *Uomo Qualunque* 8, republikanerne 5, monarkistene 4 og sosialdemokratene 3. Om det valg-samarbeid som den gang fant sted hadde kunnet opprettholdes også ved valget i år, ville kommunistene utvilsomt bli slått. Billedet er imidlertid denne gang et annet. Til høyre finner vi MSI, monarkistene, nasjonalistiske og fascistiske grupper, i sentrum de kristne demokrater i samarbeid med andre demokratiske grupper og til venstre den kommunistiske blokk. Mellom disse tre hovedgrupper opererer så

kjærligheten streber etter å nå hele skapningen i kraft av sin iboende vilje til stadig å gå fra det mindre til det større. Derfor finner den heller aldri hvile i verdensaltet, i sansenes univers, men løfter seg i de rikeste menneskesinn mot den oversanselige verden — som kjærlighet til Gud. Dette er lidelseshistoriens, offerdødens mysterium: menneskesønnen ofret seg like meget for Skaperens skyld som for skapningens .....»

I erkjennelsen av å være Guds redskap, av å bidra til troens forløsning, ligger livsfylden i lidelsen som aktiv tjeneste, overbevisningen om at Gud trenger menneskene. Med lidelsesmotivet i moderne diktning nærmer man seg igjen troens innerste vesen.

Uomo Qualunque under ledelse av Giannini og «titoistene» under ledelse av *Cucchi* og *Magnani*.

Kommunistene i Rom har denne gang valgt å opp-
tre kamuflert for så vidt som de har tydd til *Lista
Cittadina*, en slags venstre-radikal fellesliste, der
80-åringen *Nittis* navn — før Mussolinis tid var han
en omgang statsminister — figurerer øverst oppe;
men listen er for øvrig spekket med velkjente kom-
munisters navn som f. eks. *de Vittorio* som er den
kommunistiske fagorganisasjons generalsekretær.
Hvilket parti de forskjellige kandidater tilhører er
ikke anført på listen som for øvrig er forsynt med et
så uskyldig emblem som et avtrykk av Capitol. Der
finnes ikke antydning til sigd og hammer.

Den nye faktor ved disse valg er høyre-alliansen
mellom MSI og monarkistene. De har kastet
seg ut i valgkampen som en «tredje makt», og angri-
per både de kristne demokrater og kommunistene.
Forhandlinger mellom de kristne demokrater og mo-
narkistene førte ikke fram, da monarkistene ikke
ville distansere seg fra ny-fascistiske bevegelser.

Men disse høyre-grupper vil gjerne spille en ka-
tolsk rolle. På et åpent møte i Rom uttalte lederen
av MSI følgende: «Den nasjonale sak kan ikke skilles
fra den katolske i Den evige stad. Det var her i Rom,
i bispedømmet til Kristi stedfortreder, at vår be-
vegelse sprang ut av folket. Av den grunn er den en
katolsk bevegelse.» Og sekretæren i monarkistenes
gruppe, *Corvelli*, innbød på et møte i Bari de kristne
demokrater til å gå sammen med monarkistene for
at man ved en høyre-totalitær retning kunne få stan-
set kommunistene, en oppgave som både er nasjonal
og katolsk. Monarkistene har likevel ikke fått noe
mandat til å gå inn for monarkiet av ex-kong *Um-
berto II* som fra sitt eksil i Portugal med oppmerk-
somhet følger den politiske utvikling i Italia. I et
intervju han ga en avis i Napoli, advarte han mot
en politisk utvikling som kunne føre landet ut i bor-
gerkrigen. Han fremholdt at hensikten med kom-
munevalgene var å velge dyktige administratorer,
«borgermestere og ikke konger». Og han sluttet med
å si at han aldri ville tillate en gjenreisning av mo-
narkiet, om det ville føre til en skjerpelse av den poli-
tiske kamp i Italia.

En appell om samling i kampen mot kommunistene
er også kommet fra uventet hold, nemlig fra Don
Luigi Sturzo, grunnleggeren av det tidligere katolske
folkeparti. Man er alment av den oppfatning at han
ikke har tatt dette skritt uten på forhånd å ha un-
derrettet Vatikanet. *Corriere della Sera's* korrespon-

dent i Rom — avisen utkommer i Milano — mener
det skyldes professor *Gedda* som er formann for Den
katolske aksjon i Italia. «Dette skritt,» skriver han,
«var det siste uttrykk for uoverensstemmelsene mel-
lom professor *Gedda* og de *Gasperi* vedrørende valg-
taktikken.

Hva man enn mener om Don *Sturzo's* initiativ, kom
det for sent til å øve innflytelse på den avtale som
er sluttet mellom sentrumpartiene. Det fremkalte
derimot en viss politisk uro som det bare delvis er
lykkedes de *Gasperi* å bilegge ved sitt personlige be-
søk hos den ærverdige, høyt fortjente geistlige i det
kloster hvor han tilbringer sitt otium.

Don *Sturzo* har selv gjort rede for sitt syn i en
artikkel som har vært offentliggjort i *Realtà
Politica*. Han fremholder der at valget i Rom er
et valg mellom demokrati og diktatur, og kritiserer
dem som ennå hevder at valget er for eller imot en
anti-klerikal stat. I virkeligheten står valget mellom
Rom og Moskva. Og ingen vil kunne se bort fra
tyngden i dette argument. En praktisk illustrasjon
til det fikk man i den lille landsbyen *Montecompatri*
i Albanerfjellene, da en ung bonde som var medlem
av de kristne demokraters parti ble angrepet og såret
av kommunistiske elementer. Etter dette overfall
ble det sendt ut løpesedler til landsbyens innbyggere
med følgende tekst: «La oss slutte oss sammen mot
de kristne demokraters klikk. La oss slenge deres
valgplakater i sølen og heise revolusjonens banner i
kirketårnene. Prekestolene skal gjøres til folkets
rettersteder..... Etter vår fredelige storm på kom-
munene, skal vi huske det arbeidende folks fiender.»

I en slik situasjon er det ytterst beklagelig at en-
kelte av frihetens forsvarere er forblindet av den
gamle konflikten mellom Kirke og Stat. «Det pavelige
Rom eksisterer ikke,» skrev en avis, «bare Vatikan-
staten». Og *Messaggero* advarer mot en sammenblan-
ding: «Avtalen mellom Den italienske stat og Vati-
kanet gir ikke plass for tvil.» Men anti-klerikaler-
nes krigsrop har mistet sin slagkraft. Paven er ikke
bare Vatikanstatens suverén, men også biskop av
Rom og som sådan anerkjent av hele den katolske
verden. Rom var og er pavenes by.

Pater *Tondi's* frafall — omtalt i forrige nummer
av «St. Olav» — har nok skadet De kristne demokra-
ter. Men på den annen side har *Osservatore Romano*
kunnet melde at de tidligere venstrepolitikere og
kommunister *Felice Balbo*, *Sandro Fe d'Ostiani*,
Mario Motta m. fl. har meldt seg ut av det kommu-
nistiske parti med den begrunnelse at kommunismen
er ute av stand til å avhjelpe tidens krise.

Den eukaristiske kongress i Barcelona

Som tidligere nevnt åpner den 35. internasjonale euka-
ristiske kongress den 27. mai i Barcelona, og varer til
søndag 1. juni. Det sier seg selv at denne begivenhet vil
stå i brennpunktet for Den katolske kirkes opmerksom-
het i disse dagene, og den kaller jo på en åndelig tilslut-
ning fra trosfellene hele verden over. Også de norske
katolikker vil sikkert føle dette enhetskallet like sterkt
som under alle tidligere storbegivenheter i Kirkens liv,
og med iver søke sin kirke og fornye kjærligheten til
Kristus i Eukaristien.

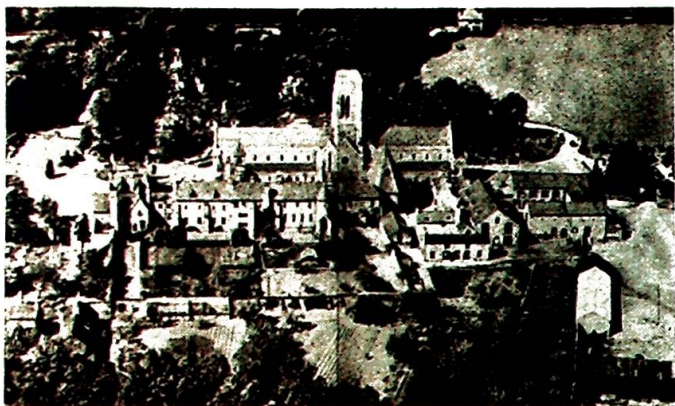
Kardinal Ascalesi død

Kardinal *Alessio Ascalesi*, erkebiskop av Neapel, døde
11. mai, 80 år gammel. Ved hans død reduseres Kardinal-
kollegiets medlemmer til 47, hvorav bare 16 er italienere.

Kardinal *Ascalesi* mottok purpuren alt i 1916, og var vel
sin død den eldste kardinal i ansiennitet. Han vil huskes som
en av de fem katolske kirkefyrster som i 1938 tok del i et
radiobudskap som omfattet Sambandsstatene og fire euro-
peiske nasjoner, og der det ble gjort sterke henstillinger om
å komme inn i en atmosfære av internasjonal forståelse og
vennskap.

Da Pave *Pius XI* døde i 1939, var kardinal *Ascalesi's* navn
sterkt i forgrunnen som mulig etterfølger.

Mount St. Bernhard abbedi.

Det heter seg at de første kristne var så ivrige i utøvelsen av sin tro, at det ikke kan fastslåes noen merkbar trang hos dem til å søke botemiddel og fornyelse i ensomheten. Det var først i det 3. århundre etter Kristus at klosterlivet sto frem. Og en av grunnene var nettopp den at den religiøse iver tok til å kjølnes i menighetene. Den hellige Antonius eksempel og Sankt Pacomius' sammenslutning av munkesamfundet ødemarkene i Egypt og Syria med munkesamfund og eneboere. Kloster tanken spredte seg snart og fant i Sankt Martin fra Tours en forkjemper i Vesten. Sankt Patrick innførte klosterlivet i Irland, og hans følgesvenner, Sankt Columba og Columbanus, ble misjonærer for det nordvestlige Europa. Men titelen Patriark for Vesterlandenes munkesamfund blir samstemmig gitt den hellige Benedikt, som døde på Monte Cassino omkring år 550. Hans hellige Regel utmerket seg ved måtehold og anvendelighet, slik at den fikk den første plass blant klosterlige konstitusjoner. Gjennom de fem århundrer som fulgte etter hans død, var det hovedsakelig hans munkesamfund som bevarte sivilisasjonen, fremmet lærdom og spredte troen over det meste av Europa. Det benediktinske klosterliv ble selve sjelen i samfunnet.

Under den skadelige innflytelse av materiell framgang avkjøltes etter hvert munkenes iver og førte til lunkenhet. Slik gikk det til at i året 1098 en ny grunnleggelse sto fram under Sankt Robert fra Molesmes og de brødre som ønsket å forbli tro mot St. Benedikts Regel. Det skjedde med godkjenning av den pavelige legat.

Stedet de slo seg ned på, var myrlendt og kaltes Citeaux — av det latinske Cistercium. Slik ble Citeaux i Frankrike cistersienserordenens vugge. Med Robert fulgte Sankt Alberic og Sankt Stephen Harding. Det var sistnevnte som organiserte det nye klostresamfund, og hans Regler og Brev om nestekjærligheten blir ikke bare fulgt i sin helhet av cistersienserne den dag i dag, men de har vært forbilde for lovgivningen i mange religiøse ordener i Kirken. Sammen med noen av sine munkesamfund tok han også på seg det store og vanskelige arbeid å håndskrive en ny utgave av Den hellige skrift, som siden er blitt berømt. En dag sto en adelsmann sammen med tredeve feller

Peter Lowry:

Gløtt fra Cister

utenfor porten til dette strenge kloster og ba om å bli opptatt i ordenssamfundet. Det var den senere Sankt Bernard av Clairvaux, en av de største menn i Europas historie — død i 1153.

Ordenen spredte seg med rivende fart. Historikerne kan ikke lenger holde rede på tallet av de cistersienser-klostere som fantes i Europa, men det anslåes løselig til 742 klostre for menn og 900 for kvinner. Det meste av det oppdyrkede land i England kan takke disse munkesamfund arbeid for sin nåværende fruktbarhet. Det er interessant å legge merke til hvor snart de kom til Norge; Lysekloster ble grunnlagt 1146, og Hovedøya et år senere.

La oss så gjøre et langt sprang fram i tiden: til det 17. århundre. En begavet ung mann, de Rancé, som levde i Normandi, var blitt presteviet, vesentlig for å kvalifisere seg til et innbringende bispe-embete. Da Guds lys og nåde viste ham dårskapen i hans liv og fylte ham med botsiver, oppga han alle sine eiendommer, unntagen det fattigste, abbediet La Trappe, tok ordensdrakten og ble regulær munk i dette klosteret. Her levde meget av de tidligere tiders strenghet opp igjen. Det vakte beundring ikke bare i Frankrike, men i hele den katolske verden, og denne trappistenes reform ble antatt av mange cistersienser-klostre.

I dag, da folkeslag fra alle kanter væpner seg til krig, kan det være godt for oss å merke seg at Gud også væpner sin Kirke. Her siktes da ikke til de mange organisasjoner og bevegelser som har reist seg fra Katolsk Aksjon, så verdifulle de enn er. Her siktes til den store, plutselige og betydningsfulle gjenopplivelse av de reformerte cistersiensere.

I USA har således avgjort en fornyelse av det kontemplative liv funnet sted. Trappistklostre som for bare femten år siden holdt på å dø ut av mangel på tilvekst, blir nå overfylt av aspiranter, postulanter og noviser, slik at de må huse dem i telt, fordi de mangler rom i bygningene. I ett kloster alene skal det være over hundre noviser, og det er fremdeles en lang venteliste. Og dette til tross for at det er blitt grunnlagt tre nye klostre i de siste tre-fire år, som igjen har begynt å trekke til seg en ny strøm av unge mennesker.

Amerikanerne har evnen til å gjøre tingene på en storlagen måte. Men tingen er den samme i England, skjønt mindre påfallende. Det store abbedi Mount St. Bernard i nærheten av Leicester har nå nesten hundre munkesamfund, og det har vært i stand til å bygge en av de vakreste moderne kirker i landet.

Cistersienserne's liv

Historien om cistersienserne på Caldey-øen er enda mer forbausende. For mer enn tyve år siden ble øen kjøpt, etter uttrykkelig ønske fra pave Pius XI, av cistersienserabbeden av Chimay i Belgia. Inntil for fire år siden førte kommuniteten en hensyknende tilværelse, og ble båret oppe gjennom veldige vanskeligheter utelukkende ved det heltemot noen ganske få munker la for dagen. Nå er det stor tilgang på noviser, og problemet er hvordan de skal huse dem alle sammen — et problem som ble forverret ved en ødeleggende brann i begynnelsen av krigen. Blant novisene som kommer fra alle samfunnsklasser, er noen bl. a. fra Ceylon — black as my shoes! — og en fra Norge, Willem Gran som nå bærer klosternavnet Brother John.

Hva er grunnen til denne plutselige oppblomstring av en orden som er så streng i alle henseender, og som hverken beiler til offentligheten eller til novisene? Ettervirkninger av krigen, resultatet av de utrygge livsvilkår, ungdom som er blitt desillusjonert, vil noen svare. Men dette svaret er for lett. Utvilsomt er det noe riktig i det, men det er slett ikke hele sannheten. Et anfall av desillusjon, ønske om trygghet, frykten for livet, kan nok dra en ung mann til cistersienserordenen, men det kan aldri få ham til å bli der.

Kall til ordenslivet er intet kall hvis det ikke er positivt. Det er ikke flukt. «Livstrette» personer ville ikke tåle dette livet åtte dager! Her er heller tale om kappløp eller å kaste seg inn i nærkamp. Selv strengheten i livsførsel — som vi kan finne skremmende — er ikke den negative ting vi pleier å tro det er. En munk oppgir ikke de gode ting i live fordi de er gode. Han forlater dem for et høyere gode, som innbefatter og overstiger all skapt skjønnhet, all naturlig glede. Her er han like streng som tinnebestigeren!

Jeg kom til kystbyen Tenby, etter en reise med ekspresstog fra London 300 engelske mil rett vest, til Wales. Det var aften, og det ble sagt meg at jeg måtte vente til neste morgen på munkenes båt, som skulle bringe meg over til Caldey-øen. Jeg var glad for å få anledning til å se nærmere på den eiendommelige gamle byen, som var omgitt av solide murer fra det 11. århundre. Mot horisonten kunne jeg se den lange lave øen med det skarpe lysglimtet fra Caldey fyrtårn. I begynnelsen av krigen gikk et norsk skip på grunn der, og jeg er sikker på at de gode norske sjøfolkene, da de strevde seg i land, ikke ble lite forbauset over å bli møtt av munkene i sine hvite drakter og kapper! Men de ble

hos munkene i omtrent tre måneder, og folte seg vel hos dem.

Neste morgen så jeg motorbåten komme settende med god fart, og snart møtte jeg broder Thomas og den hollandske båtsmannen. Ikke lenge etter satte vi kursen henimot «Den hemmelighetsfulle ø».

Det var rolig vær da vi forlot Tenby, men da vi kom til den lille bryggen på øen, måtte vi hales i havn av broder John og gjestepateren, mens bølgene tordnet omkring oss. Vi klatret opp til klosteret. Caldey Abbey må være en av de merkeligste klosterbygninger i Europa. Det tar seg unektelig meget malerisk ut på grunn av den sterke kontrast mellom de hvite murene og de rødtekte takene — de sistnevnte blir brutt av en rekke spir og tårn som gjør at det hele ser riktig romantisk ut.

De gamle klosterbygninger som ligger et stykke fra nybygget, skriver seg fra det 6. århundre. De to kirkene er fremdeles i bruk. I begynnelsen av dette århundre kjøpte en anglikansk prest øen, restaurerte bygningene og grunnla et anglikansk benediktinerkloster der. I 1913 ble munkene opptatt i Den katolske kirke. Senere flyttet de til Prinknash i England, og Paven ba cistersienserne å dra til Caldey.

Broder Johns løfteavleggelse fant sted i det store ekepanelte mottagelsesrommet i gjestehuset, som nå var kapitelsal. Der uttalte han løftene, hvorved han bandt seg for tre år. Det er tre løfter: nemlig løftet om standhaftighet i klosteret og i ordenen, om gode seder eller streben etter fullkommenhet, og om lydighet mot de foresatte. I det siste løfte er innbefattet den klosterlige fattigdom og kyskhhet. Over hans hvite drakt ble så lagt det sorte skapular, festet med et belte av lær, og over det hele den vide kutten, et hvitt plagg som dekker hele kroppen og har lange ærmer, og en hette som dekker hodet eller faller nedover skulderpartiet.

Hva gjør så munkene hele dagen lang? De begynner sin dag kl. 2 om morgenen. Snart etter kneler de i bønn i kapellet, synger tidebønnene i halvannen time eller så, hvoretter prestene leser Den hellige messe. Det er ca 24 prester i Caldey. De som ikke forblir videre i kirken, går til lesesalen, Scriptoriet, — cistersienserne har nemlig ikke private rom — og der går de i gang med sine studier.

Willem Gran som nå er Brother John.

Mariologiske blomster

Finn Halvorsen: *Maria, Guds mor.* — Pauluskredsen, 1952. 124 s.

Atter en bok om Maria, Jesu mor, i tillegg til vår tidligere fortrinlige Maria-litteratur (Lutz, van der Burg og Thorn) — kan dette vel være nødvendig?

Med tanken på dem som måtte spørre slik, er det at vi har valgt ovenstående tittel. For alt det vesentligste som hos oss har vært skrevet om Den hellige jomfru, har vært båret av en apologetisk nerve og blitt saklige, verdifulle utredninger myntet på fordommer, uvitenhet og tvil i de marianske spørsmål. Her derimot kommer det «unødvendige», uprovoserte innlegget, båret av en hjertets nødvendighet til en gang å sprengre grensene til det stadig stringente, dokumentariske vitnesbyrd. Det kommer fra en legmann, men det sier oss ikke at noe er forsømt for å gi fremstillingen den ønskelige form for tilforlidelighet. Det sier oss på den annen side at troens dypeste hemmeligheter kan skues av hver den som opplater sin forstand for Helligåndens virke og sitt hjerte for den lyst til meddelelse som følger erkjennelsens rike gleder.

Dette mener vi å kunne si om Finn Halvorsens Maria-bok. Den bygger, som det heter i forordet, «i alt det vesentlige på Bibelen og tradisjonen, men også på legendarisk stoff, når det på en troverdig måte forklarer ting, som er blitt glemt».

Metodisk lar forfatteren Maria tre frem i engeste relasjon til Sønnen, som Gud Herren hadde utsett henne til å bære frem i sitt skjød og helt og fullt gi tilbake til Faderen. «Hun er som et vandrende Guds hus» (s. 21). Ikke for et eneste øyeblikk lar forfatteren Sønnen ut av bildet, hun blir til et lykkelig smil når Sønnens storhet kunne forlede henne til stolthet, og hun blir fortettet med smerte når Sønnens lidelse kunne forlede henne til vérop mot himmelen. Skildringen er som ventet sterkt lyrisk, — innforlivelisen fin. Som når martertoget skrider mot Golgata: «De rider på hvite muldyr. Morderne har kledd seg i hvitt. Maria glir inn i toget like etter muldyrene. Taus og med bøyet hode går hun der, en liten, mørk skikkelse mot alt det hvite. En enkelt skinnende hvit sjel mellom alle de mørke.»

Bak forfatterens lyriske åre, merkes hele tiden varmen i hans Credo. Derfor blir det en ekthet over budskapet som gjør at en villig overser at så meget av stoffet er legendarisk hjemlet, om enn troverdig gjengitt. Vi møter bilder som sterkt griper, både det guddommelige og det menneskelige kommer oss nærmere, Kristus-skikkelsen kanskje nærmest takket være Maria-bildets fullstendige innordning under Moderskapets opphøyede verdighet.

I. H. K.

I anledning av Pinsen gjengir vi foran det kapittel i boken som hos forfatteren heter *Tunger som av ild*.

Kl. 5.30 kaller en klokke alle sammen til kirken igjen for å synge officiet — tidebønnen. Deretter går de i rekke og rad, en for en, til kapitalsalen for å høre på opplesningen av den hellige Benedikts regel eller på priorens preken. Så følger frokosten, som består av kaffe, brød og smør. Den blir inntatt i taushet. Deretter er munkene opptatt av lesning og studium inntil høymessen. Etter den er det mange forskjellige arbeider som må bli utført. Det tause arbeidet på gården, i frisk luft og på

Kan man vente utnevne av nye kardinaler?

Igjen har en rekke telegrambyråer sendt ut meldinger om at Paven «i nær fremtid» vil foreta utnevne av kardinaler. I løpet av de siste tre år har man med passende mellomrom sett slike meldinger offentliggjort, og alltid påberopes «vel underrettet hold i Vatikanet». I virkeligheten har de sin opprinnelse i sensasjonslystne journalisters fantasi, journalister som ikke har den fjerneste anelse om hvilket delikat spørsmål de berører.

Det siste konsistorium der nye kardinaler ble kreert, fant sted våren 1946. Det bemerkelsesverdige ved dette konsistorium var at det italienske flertall i kardinalkollegiet ble avskaffet. For tiden er 23 av kardinalkollegiets 70 plasser ubesatt. Og da relativt mange av de gjenværende kardinaler er høyt oppe i årene, må en regne med en fortsatt reduksjon av kollegiet.

Paven er ikke forpliktet til å utnevne nye kardinaler på et bestemt tidspunkt, heter det i en kommentar til de verserende rykter i «Echo der Zeit», som utkommer i Köln. Det bør man være klar over. Avgjørelsen ligger helt og holdent i Pavens hånd. Og meget tyder på at Hans Hellighet ennå ikke har funnet tiden inne til å kreere nye kardinaler.

Hvilke grunner kan vel være bestemmende for utsettelsen? I de siste år har det vært talt og skrevet meget om en forestående reform av den romerske kurie. En rekke katolske publikasjoner har brakt meldinger om dette. Ifølge de angivelige reformplaner skal det ha vært på tale å utvide plassene i kardinalkollegiet til 100. Men til i dag har hverken Paven selv eller autoritative kretser i Vatikanet bekreftet ryktene. Den i alminnelighet meget vel underrettede katolske dagsavis i Paris, «La Croix», gir uttrykk for den oppfatning at en ikke bør regne med en større reform av kurien og bygger denne sin oppfatning på at Pave Pius X's store reform av kurien ble feiret med en høytidelighet nylig. En eventuell ny reform, fremholder bladet, vil i høyden gå ut på en supplerings av Pave Pius X' store reform.

Ved utnevningen av kardinaler spiller også andre spørsmål en stor rolle. Foruten at hensyn må tas til kandidatenes personlige kvalifikasjoner, er det gammel tradisjon å imøtekomme de forventninger som stilles av de enkelte nasjoner. Hertil kommer at land som ennå ikke har vært representert i Det hellige kollegium, gjerne ser at det nå tas hensyn til deres ønskemål. Det heter at Tsjekkoslovakia, Irland, Sveits, Afrika og Det fjerne Østen håper å bli representert ved det neste konsistorium.

Den personalpolitikk som har vært fulgt under Pave Pius XII's pontifikat, tenderer i retning av å fremheve Kirkens universelle karakter, hvorfor en tør regne med at land som hittil ikke har vært representert i Det hellige kollegium, vil bli det i fremtiden.

grønne marker, med utsikt til det blå hav, gir den kontemplative sjel og den unge studenten den beste avspenning han kan ønske seg. Det er fram for alt denne vekslings mellom bønn, studium og kroppslig arbeid som gir likevekt i den cistersienske livsmåten. Cistersienserne er en stor familie som har til livsoppgave å tjene og lovprise den allmechtige Gud så uhemmet og fritt at de som av Gud er blitt velsignet med et slikt kall, må være de lykkeligste mennesker i verden.

UTLANDET:

VATIKANET

Diplomatiske forbindelser opprettet mellom Den hellige stol og Japan.

Dagen for ikrafttredelsen av fredsavtalen med Japan, den 28. april, ble det opptatt diplomatiske forbindelser mellom Den hellige stol og Japan. Til japansk gesandt ved Den hellige stol er utnevnt dr. *Augustinus Masahide Kanayama*. Samme dag ble den apostoliske delegat i Japan, erkebiskop *Maximilian von Fürstenberg*, utnevnt til Internuntius i Tokio.

Hjelpen til arabiske flyktninger.

Siden utbruddet av krigen mellom Jordan og staten Israel i 1949 har Den pavelige hjelpemisjon for Palestina ydet hjelp til 300 000 arabiske flyktninger som har søkt beskyttelse hos nabostatene. Det dreier seg om de arabere som er drevet ut av Palestina.

BULGARIA

Brutale metoder i kampen mot de troende.

Kommunistene i Bulgaria har grepet til temmelig brutale metoder for å tvinge de troende til å holde seg borte fra gudstjenestene. I mange menigheter ut over landet må skolebarna fortelle læreren om foreldrene var i kirke på søndagen. De barn hvis foreldre har vært i kirken, blir så stillet opp midt i klassen, og blir av de andre elevene og læreren forulempet og hånet. Da mange foreldre ikke vil utsette sine barn for denne behandling, har de med tungt hjerte gitt avkall på gudstjenestene om søndagene. Men like fullt heter det i den kommunistiske propaganda at der i «folkedemokratiene» hersker full religionsfrihet og at gudstjenestene ikke blir forstyrret.

CHINA

Hvor mange misjonærer sitter fengslet?

The China Missionary Bulletin oppgir følgende tall over fengslede misjonærer i China: 17 biskoper, 107 prester, 17 nonner og 4 munk.

1 763 biskoper og prester er blitt tvunget til å forlate China i tiden fra januar 1951 til april 1952. Ennå virker 1 018 biskoper og prester, 362 nonner og 55 munk. Av de

RAGNHILD FOSS

var fyrste katolikken eg søkte kontakt med, då eg var komen på den tanken at eg kanskje høyrde heime i Moderkyrkja. Eg gjekk til henne, for di eg visste ho var glad i norsk mål og hadde sett om latinske salmar til nynorsk.

Eit av dei spørsmåla eg gjorde frøken Foss var: «Kva er det som ligg i det, at katolikkane dyrkar heilagmenne?» Og svaret var det greiaste som tenkjast kan: «Bed for oss!»

Eg har liggjande eit brev, dagsett 14. februar 1945, der frøken Foss skriv til meg:

«Det var to ting jeg tenkte på i går, som jeg ikke fikk sagt Dem: 1) Troen er en gave, som en må be om. Vi katolikker synes det er en gave så stor, at vi fatter ikke hvorfor nettopp vi har fått den. — 2) Men så oppdager vi, at det var ikke bare for vår egen skyld Gud kalte oss til troen. Gud trenger oss for å få gjort sin gjerning på jorden. Og så lærer vi etter hvert at det er viktigere å gjøre det Gud vil vi skal gjøre, enn alt det vi synes er det viktigste.»

Wollert Keilhau.

fengslede er 34 tyskere, 33 franskmenn, 20 amerikanere, 20 italienerne, 12 belgiere, 8 spaniere, 4 hollendere, 2 irlendere, 7 kanadiere og 1 fra hvert av de følgende land: Columbia, Trinidad, Polen, Ungarn og Portugal. 2 kinesiske biskoper sitter også fengslet og av kinesiske prester skal 220 være arrestert.

En særlig korrespondent melder til FIDES i Rom at de kinesiske katolikker til enhver tid er forberedt på å bli arrestert. Da de nå vet at fanger ikke får ha skolliser, skjerv, lommeterklær, belter og lign, er de gått over til bare å bruke knapper for å få klærne til å sitte. De unge kvinner lar håret klippe kort, da de vet at håret bare blir klippet én gang hvert år i fengslet. De har også ferdig ordnet en liten bylt med slike ting de vet de kan bringe med seg i tilfelle av arrestasjon.

DE FORENTE STATER

Tallet på katolske, amerikanske misjonærer fordoblet siden 1940.

Siden 1940 er tallet på misjonærer av amerikansk nasjonalitet fordoblet. I 1940 fantes det 2227 misjonærer, sendt ut fra De forente stater, i dag er det oppe i 4337.

Mgr. J. Fulton Sheen i fjernsynet.

Man regner med at om lag 2.5 millioner amerikanere regelmessig ser og hører hjelpebiskopen av New ork, mgr. J. *Fulton Sheen*, i fjernsynet. Biskopen holder for tiden en foredragsserie over temaet *Livet er verd å leve* som sendes ut over flere av de største fjernsenderstasjoner.

ENGLAND

Kardinal Griffin om pressens apostolat.

Erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin*, holdt på den årlige middag som holdes av de katolske journalisters gilde *St. Frans av Sales*, en tale, der han bl. a. uttalte:

«Hvor mange mennesker som enn måtte forakte pressens makt, er en likevel nødt til å regne med at den finnes og at den øver en mektig innflytelse til det gode eller til det dårlige. Det er vanskelig å tro at leserne nødvendigvis deler avisenes politiske oppfatninger, men pressen må likevel gjøres ansvarlig for å ha bunnfelt i tusenvis av mennesker visse hele og halve sannheter og for å ha gitt oppfatningen av dagens spørsmål en bestemt moralsk tone. Mange vil påstå at avisene for å holde på leserne må gi dem det de helst vil ha — at behovet bestemmer anlegget av avisene; men disse vil ha vanskelig for å beskytte seg mot å la målet bestemme midlene.

Her ligger problemet for den katolske journalist. Han ville ha det lett om alle de innflytelsesrike og mektige i pressens verden var katolikker, men selv om han ikke helt kontrollerer sin avis eller sitt tidsskrift, kan han ikke unndra seg visse forpliktelser. Nylig fant Paven det påkrevet å minne om den s. k. «nye moral». Han minner om at Gud ikke bare ønsker gode hensikter, men også gode handlinger.

Det er helt galt å foreta dårlige handlinger i den tro at de kan føre til noe godt, slik som denne «nye moral» lærer. Misforstå meg ikke», uttalte kardinalen, «jeg påstår ikke at pressen er dårlig og at dere heller burde finne beskjefteigelse på annet hold. Katolikkene skal støtte dere og påtale det som er galt slik at den innflytelse dere over kommer til å tjene det godes sak. Det er ikke alltid så lett, men Anden og Kirken følger dere. Dere har et stort apostolat. Kirken har en læremisjon og med pennen i hånden eller på en gammel skrivemaskin har dere store muligheter til å fremholde det katolske syn på alle felter.»

Pavens tale til jordmødrene om mor og barn bestseller.

Pave *Pius XII's* tale til katolske jordmødre for noen tid siden om forholdet mellom mor og barn, en tale som vakte stor oppsikt og særlig i England ble gjenstand for inngående drøftelser, er som brosjyre blitt en bestseller. Det engelske, katolske *Truth Society* som ser det som sitt apostolat å spre skrifter om katolisismen, har ikke kunnet tilfredsstille den store etterspørsel. Bare fra *Truth Society's* avdeling i Liverpool er det bestilt over 100 000 eksemplarer.

Paven som fredsforstyrrer.

Et anglo-russisk informasjonsblad «New Diplomat» som utkommer i London, har i sitt siste nummer beskyldt Pave *Pius XII* for å forstyrre verdensfreden. I en artikkel med overskriften *Pave Pius XII nekter katolikkene å omgås andre*

kristne brødre uttaler artikkelforfatteren, som lyder navnet *Louis Henry Sampaix*, at urolighetene i Tunis og Trieste er et klar bevis på Pavens medskyldighet for så vidt som han utøver et enormt press på vestmaktene.

I politiske kretser i London betegnes produktet som «den mest uforskammede bakvaskelse av Paven som et vest-europeisk blad noensinne har tillatt seg å fremkomme med».

Pasjonsskuespill oppført i Albert Hall i London for 10 000 tilskuere.

Den katolske skuespillergruppe «The Grail» oppførte i forbindelse med påsken pasjonsskuespillet «De fire vitner» i Albert Hall i London, som var fylt til trengsel av 10 000 tilskuere. Blant de tilstedeværende så man også erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin*, og den apostoliske delegat i Storbritannia, erkebiskop *Godfrey*.

Graham Greene protesterer.

Det engelske katolske uketidsskrift «The Tablet» offentliggjør et brev fra den kjente romanforfatter *Graham Greene* der denne behandler uttrykket «den vestlige og kristelige verden». «Må vi ikke innrømme at vår kamp er noe mer enn en tilfeldig og tidsbestemt tilknytning til kristendommen? — Jeg skulle ville foreslå at katolikkenes sterkere fremholder forskjellen mellom troskapen til Cæsar og troskapen til Kirken. Vi i den vestlige verden har cæsarer som ikke alltid er kristne, men som tillater at Kirken virker i frihet. Om det er bedre for Kirken i dens tidsbestemte form å nyte godt av denne frihet enn det var da den måtte ty til katakombene, er et åpent spørsmål. Å identifisere de to idéer: Vesten og kristendommen er like så absurd som identifisere Østen med ateismen. Vi må være beredt til å kjempe for våre hjemland og for Europa hvor materialistisk den vestlige ideologi enn må være, og når vi rustet opp, må vi være klar over at vi ikke nødvendigvis fører Kirkens kamp.»

Til dette bemerker utgiveren av «The Tablet»:

«Det er sant at det finnes meget i den vestlige verden som ikke er kristent. Når tyrkerne innbys til NATO, forsvaret NATO åpenbart også andre interesser enn de kristne. Men det er utvilsomt at den kristne religions interesser og i særdeleshet Den katolske kirkes er innbefattet i dette forsvar. Kommunistene er overbevist om at de kan utrydde troen i løpet av noen generasjoner, forutsatt at de får makt til å oppdra ungdommen. Kirkens katakombetilværelse var en relativt behagelig tid, jevnført med hva den utsettes for i dag.»

FRANKRIKE

7000 ungdomsledere på pilegrimsferd til Lourdes.

7000 franske mannlige og kvinnelige ungdomsledere dro på pilegrimsferd til Lourdes i påsken for der sammen med biskop *Théas* av Lourdes å feire påskenatten. Elter en begeistrende tale av biskop *Théas* om påskenattens betydning, tok høytideligheten til og nådde sitt høydepunkt da en 17 åring mottok dåpens sakramente og de 7000 ungdomslederne på ny avla dåpsløftet. Ikke mindre enn 800 syke ungdomsledere fra hele Frankrike tok del i pilegrimsferden.

HOLLAND

Mgr. dr. Cardijn om tidens sosiale problemer.

Grunnleggeren av verdensbevegelsen *Unge kristne arbeidere* (CAJ) har nylig holdt et foredrag for sjelesørgere blant arbeiderungdommen. I dette foredrag uttalte mgr. *Cardijn* «at selv en del av den katolske geistlighet ennå ikke i tilbørlig grad synes å se det som foregår i verden i dag.» *Cardijn* pekte på at tallet på mennesker øker med 60 000 hver dag hvorav bare 2 % er katolikker. I betraktning av den beklagelige kjensgjerning at katolikkenes befinner seg i et slikt mindretall, har man grunn til å frykte at disse enorme menneskemasser vil falle som ofre for kommunismen. Det er på tide, uttalte mgr. *Cardijn*, at man trekker konsekvensene av denne kjensgjerning.

ITALIA

Internasjonal kongress av kirkerettslærde i Bologna.

I anledning av at det i år er 800 år siden *Decretum Gratiani* forelå utarbeidet ble det nylig holdt en internasjonal kongress av kirkerettslærde i Bologna hvis juridiske fakultet i Middelalderen ble søkt av rettslærde fra hele Europa. Kongressens betydning ble understreket ved at Italias president, *Enaudi*, overvar kongressens åpning, at Vatikanets postforvaltning i

anledning 800 års jubiléet utga en egen frimerkeserie og ved at kongressens deltagere ble mottatt av Pave *Pius XII* i en sær-audiens.

Det var for 800 år siden at en kamaldulensermunk, *Gratian*, tok til med å samle uttalelser av kirkeforfattere og konsilier og kirkelige og verdslige rettsavgjørelser. Han jevnførte alt materiale innbyrdes og søkte å bringe orden i det. På den måten oppsto et mektig verk som er kjent som *Decretum Gratiani*. Den første delen handler om presteskaper, om valg og vigsel av biskoper, om de pavelige legaters maktområde o. lign.; den annen del behandler den kirkelige formuesrett, ordensfolkenes rett og familieretten, men en tredje den omhandler kirkevigsel, Eukaristien, fest- og fastedagene, dåpen og fermingen.

Vi vet ikke meget om denne enkle munk hvis minne i år feires av hele den akademisk dannede verden. Det vi vet med sikkerhet er at han underviste som magister i St. Feli og Nabor klosteskole i Bologna. Men det han skapte har levet ned gjennom tidene. Selv om meget måtte utbedres, har *Gratian* samlet og ordnet sin tids mektige, kirkerettslige materiale, og gjort kirkeretten til en selvstendig disiplin innenfor teologien. Dermed har han gjort seg fortjent til ærestitelen *Kirkerettens far*.

I forbindelse med 800 års jubiléet skriver London-avisen «Times»:

«Den kanoniske rett ble en av sivilisasjonens mektige faktorer, til et virksomt middel for å sikre Middelalderens universitet. Uten *Gratian* og hans verk ville Europa ikke blitt det som det ble. *Gratian* har med sitt arbeide bidradd til å skape Aftenlandenes kultur og sivilisasjon.»

Katolikkenes og kommunevalgene i Mellom- og Syd-Italia.

Osservatore Romano har henstillet til alle italienske borgere å stemme på et av de partier som er med i mellompartienes valgkartell ved kommunevalgene den 25. mai. Artikkelen nevner ikke De kristne demokrater eller noe annet parti ved navn, men fremholder at «det er klart at det er en plikt for katolikkenes å støtte de partier som tidligere fikk deres stemmer».

Biskopene av Campania og Cardinia har offentlig advart mot å stemme kommunistisk eller å la være å stemme.

Savonarolas samlede arbeider utgis på 500 års dagen for hans fødsel.

På 500 års dagen for florentineren *Girolamo Savonarolas* fødsel den 21. september vil den første kritiske utgave av hans samlede arbeider under titelen *Opera Omnia* foreligge i bokhandlene. *Osservatore Romano* hilser denne begivenhet med tilfredshet. Utgaven vil også bringe en biografi over Savonarola, utarbeidet av den kjente italienske Savonarola-kjenner professor *Roberto Ridolfi*.

Jordreform billigere enn revolusjon.

På St. Josefs fest fant det sted en begivenhet av vidtrekende betydning i det kommunistiske Grosseto i provinsen Toscana. Større jordeiendommer ble delt opp i 178 mindre bruk som ble gitt til sine fremtidige eiere. Italias statsminister *de Gasperi* var til stede. I sin tale uttalte han bl. a.: «Forvandlingen av de store jordeiendommer til mindre bruk er skjebnebestemt. Det som skjer er et avsnitt i den historiske utvikling. Det er bedre å gjennomføre denne deforma på lovlig måte, enn å la det skje med vold og makt. En jordreform koster mindre enn en revolusjon ..... Pius XII har forlangt at proletariatet skal opphøre. Med dette har Hans Hellighet sikkert ment at proletariatet blant landarbeiderne skal forvandles til jordeiere. Den store masse av landarbeidere må derfor gjøres til eiere av mindre bruk .....»

Dr. Maria Montessori død.

Tirsdag den 8. mai ble dr. *Maria Montessori*, den verdensberømte pedagog, gravlagt på den katolske kirkegård Noordwijk i Holland. Requiemsmessen ble lest av erkebiskopen av Utrecht.

Dr. Montessori ble 81 år gammel. Hun var den første kvinne som fikk en medisinsk grad ved universitetet i Rom. Hun studerte psykiatri og pedagogi og under studieopphold i Paris ble hennes interesse for eksperimentell psykologi vakt. I 1898 opprettet hun en skole for åndsvake barn. De erfaringer hun gjorde her bevirket at hun oppga sitt medisinske arbeide og tok fatt på oppdragelsen av normale barn. Grunnidéen i hennes pedagogiske metode var menneskets psykiske og fysiske enhet. Hun tok avstand fra de gamle metoder med tilsyn og

sterk disiplin og søkte å utvikle barnets åndelige og kroppslige individualitet.

Den første Montessori-skolen ble åpnet i slumkvarteret San Lorenzo i Rom i 1907, og de resultater hun med årene kunne vise til, brakte hennes navn ut over verden.

I 1934 ble hun på grunn av sin pasifistiske innstilling tvunget til å forlate Italia, og hennes skoler ble stengt. Hun åpnet derfor et institutt i Barcelona; i 1936 ble hun reddet av en britisk krysser. I 1939 reiste hun til India hvor hun ledet pedagogiske kurser i Karachi, på Ceylon og i Poona. Som italiensk statsborger ble hun internert i Madras i juni 1940. Hennes undervisningsmetoder vant frem i alle kaster. Hennes system for utdanning av lærere er blitt verdenskjent. Selv møtte hun på en rekke internasjonale kvinnekongresser. Hele sitt liv kjempet hun for kvinnenes politiske og sosiale rettigheter og mot at barn skulle arbeide.

Mange som kom under hennes innflytelse fant veien til Kirken, for hun var en from og oppriktig katolikk.

LITAUEN

Kommunistiske agenter som skriftefedre.

En ung litauisk kvinne der som flyktning deltok i verdenskongressen for katolsk, kvinnelig ungdom i Rom nylig, kunne fortelle at kommunistiske agenter opptrådte i hennes hjemland som prester og mottok skriftemål for på denne måte å skaffe materiale til bruk mot geistligheten.

POLEN

Kirkens primas om forholdet til Staten.

Den 14. april som var 2 års dagen for avtalen mellom Kirke og Stat i Polen, ga Kirkens primas i landet, mgr. *S. Wyszyński*, redaktøren av den katolske ukeavis *Tygodnik Powszechny* et intervju.

Erkebiskop Wyszyński la ikke skjul på at der foreligger visse vanskeligheter og friksjoner med hensyn til virkeliggjørelsen av enkelte av avtalens punkter. Men han tilføyet: «Disse punkter drøftes av Episkopatet og Regjeringen, hvorfor jeg ikke ønsker å uttale meg om dem.»

På et spørsmål om hvilke klausuler i avtalen erkebiskopen fant mest betydningsfulle, svarte han at avtalen anerkjenner Den hellige far som den øverste autoritet i alle spørsmål vedrørende tros læren, moralen og jurisdiksjonen. Saker vedrørende Kirkens organisasjon er overhodet ikke gjenstand for drøftelser.

Om forholdet mellom Episkopatet og Regjeringen i dag som i meget er bestemt av den nye forfatning som er på trappene og som har vært omtalt tidligere i «St. Olav», melder en polsk korrespondent:

«Styret hevder av avtalen av 14. april 1950 er blitt brutt av Episkopatet, og da arbeidet med den nye forfatning snart er tilendebrakt, bør denne nye lov danne grunnlaget for det fremtidige forhold mellom Kirke og Stat. Episkopatet på sin side hevder at avtalen av 1950 er bindende og at de grunnleggende idéer i den av den grunn bør innarbeides i den nye forfatning.»

«Vårfest» i stedet for påske.

Påskene ble i Polen i år feiret som «Vårfest». I skolene og barnehagene måtte lærerne fortelle barna at Kristi lidelse og oppstandelse ikke er noe annet enn amnestuehistorier som er oppfunnet av Paven og de amerikanske imperialister. Samtidig fikk barna vite at de ikke har noe å vente seg av religionen. Den eneste velgjører som finnes er Stalin. En av «vårfestens» leker var at barna skulle lete etter fargelagte egg. Bak et religiøst bilde fant de ingen, men bak Stalins en stor mengde.

Kirkens primas avkrever regjeringen nærmere forklaring.

Den polske kirkes primas, erkebiskop *Wyszyński*, har avkrevet kommuniststyret en erklæring i anledning av at avtoret for kirkelige anliggender har forbudt utgivelsen av kardinal Sapieha's taler og hyrdebrev. Erkebiskopen betegner dette forbud som stridende mot avtalen mellom Kirke og stat av april 1950.

SPANIA

Mozarabisk messe vil bli lest under Den eukaristiske kongress.

Under den internasjonale, eukaristiske kongress i Barcelona vil det også bli lest en *mozarabisk messe* av den mozara-

biske prest ved domkirken i Toledo. Den hellige stol har gitt sin tillatelse. Messen vil etter alt å dømme finne sted i *San Pedro de las Pueyas* som er en av de eldste kirker i Barcelona. Denne messe som har bevart de bønner som ble bedt av de første kristne i Spania, leses daglig i et kapell i domkirken i Toledo.

Alter skal innvies til ære for martyrene under borgerkrigen.

I forbindelse med den internasjonale, eukaristiske kongress i Barcelona kommer den pavelige delegat, kardinal *Tedeschini*, til å innvie et alter som er oppført til ære for borgerkrigens martyrer.

Den spanske kirkes primas, kardinal *Enrico Pla y Deniel*, har gitt sin tillatelse til at den historiske monstrans i Toledo som er et mesterverk av spansk gullsmedkunst i det 16. århundre, vil bli anvendt under den store prosesjon som vil finne sted under kongressen.

SVERIGE

Kvinnodagar i Göteborg.

N.K.K.F. mottok invitasjon fra *Sveriges Katolska Kvinnoförbund*, som sammen med *Mariaföreningen* i Göteborg innbød til «Kvinnodagar» den 3. og 4. mai.

Hs. Høyærv. biskop Ansgar Nelson, forbundets åndelige rådgiver pater B. Fens samt pater Th. d'Argenlieu, sokneprest og kapellaner i Göteborg, var til stede.

Man møttes lørdag 3. mai kl. 6 til andakt i Kristus Konungens Kyrka, Stureplatsen, hvor pater Fens ønsket velkommen og håpet vi skulle få noen gode timer sammen, og fremholdt verdien av en slik sammenkomst av katolske kvinner. Om aftenen var det supé på Henriksbergs restaurant, med foredrag og musikk innlagt i programmet. Ca. 60—70 damer tok del, samt de geistlige herrer. Foruten fra Stockholm var det kommet mange fra det sydlige Sverige. En var takknemlig for at Norge hadde tatt imot invitasjonen, og håpet på et godt resultat og samarbeide etter kontakter som ble knyttet. N.K.K.F.s formann fremkom med en orientering over forbundets arbeide i de siste år her hjemme. Der ble avsendt telegram til Hs. Hl. Paven.

Neste morgen møttes alle i 8-messen til den hl. kommunion. Levitmessens kl. 11 ble lest av biskop Nelson, mens den unge svenske prest, Mariaföreningens preces, pastor Westerdaahl, holdt festprekenen. Ved en etterfølgende lunch, talte S.K.K.F.s formann, fru Karin Anckarsvård, Stockholm, og før avskjeden ba biskop Nelson oss ta hilsener med hjem til alle våre medlemmer.

Det var første gang S.K.K.F. holdt et samlet møte for svenske katolske kvinner utenfor Stockholm. Idéen var god, da mange som ellers sjelden eller aldri var sammen med trosfeller, nå møttes og fikk kontakt og varige forbindelser med hinannen. Gleden var stor og hjertelig hos alle, og det vil ta tid før vi glemmer de svenske katolske Kvinnodagarne 3. og 4. mai 1952.

Ingrid Straith Solberg.

TSJEKKOSLOVAKIA

Den forestående prosess mot erkebiskop Beran.

I nr. 7/7 av «St. Olav» brakte vi en melding om at en «høyforræderi»-prosess mot erkebiskop *Beran* var under forberedelse. Den tsjekkiske informasjonsjenneste *Veritas* som utkommer i Rom, melder nå at der i slutten av mars fant sted et møte i Kontoret for kirkelige anliggender i Praha der alt «anklage»-materiale mot erkebiskopen ble drøftet. Møtet ble ledet av visepresident M. *Zdenek Fierlinger*. Prosessen arrangeres av frykt for at prosessene mot de tidligere kommunistiske størrelser *Slansky*, *Clementis* og *Ladislav Kopriva* ikke vil vinne den gjenklang i folkeopinionen man håper på. Når man har ventet så lenge med å sette skinn-prosessen mot erkebiskop *Beran* i verk, skal det som tidligere nevnt i «St. Olav» skyldes at *Ladislav Kopriva* som før han ble arrestert var minister for den nasjonale sikkerhet gjorde hva

han kunne som minister for å hindre en prosess mot erkebiskopen som han knyttet et varmt vennskap med den tid de begge satt i tysk konsentrasjonsleir under krigen.

TYSKLAND

Presteseminar forbudt opprettet i Øst-Berlin.

Den øst-tyske «regjering» har nedlagt forbud mot åpningen av et nytt presteseminar i Øst-Berlin. Åpningen skulle ha funnet sted den 6. mai. Hittil har prester for Øst-sonen måttet utdannes i Vest-Tyskland, og seminaret i Biesdorf ville ha vært det første som var blitt åpnet i Øst-Tyskland etter krigen. Det var meningen at 90 studenter straks skulle ta fatt på studiene, et tall som ville ha øket til 200 i løpet av høsten. Ifølge en erklæring biskopen av Berlin, mgr. *Weskamm*, har avgitt, meddelte *Otto Grotewohl* biskopen at hans «regjering» ikke kunne tillate at seminaret ble henlagt til Berlin, at det eventuelt måtte åpnes et eller annet sted i den russiske okkupasjons-sonen. Man tror at den omstendighet at det planlagte seminar ville komme til å ligge nær vest-sektoren, er årsaken til at forbudet ble nedlagt.

Industrimagnat presteviet.

I klostret Mönchsdeggingen som tilhører Mariahill-kongregasjonen, kunne den tidligere industrimagnat fra Schlesien, *Walter Gross*, lese sin første hellige messe. Han påbegynte de teologiske studier da han var 57 år og ble presteviet 62 år gammel.

Pastor Niemöller ønsker ikke å reise til Moskva en gang til.

Pastor Niemöller hadde mottatt innbydelse til en kirkekonferanse patriarken av Moskva, *Alexei*, hadde innkalt til og som ble holdt den 10. og 11. mai. Men han valgte ikke å reise. Han har skriftlig gitt en begrunnelse for ikke å reise. Der heter det bl. a.: «Neppe noensinne i mitt liv har jeg funnet en avgjørelse vanskeligere å treffe, fordi jeg nå på den ene side ikke ønsker å gi avkall på noen anledning til i kjærlighet og lydighet å fremme fredens sak blant menneskene og fordi jeg på den annen side ser det som en oppgave å motvirke alt som kan hindre en gjensidig forståelse mellom øst og vest.....»

Kommunevalgene resulterte i fremgang for Den kristne union.

Resultatet av kommunevalgene i Hessen som i enkelte norske aviser ble slått opp som en stor seier for sosialistene, viser at det i første rekke er Den kristne union som har befestet sin stilling. Sosialistene kunne visselig i forhold til de siste valg til Landdagen notere en tilvekst i stemmer på 35 000, men prosentvis gikk partiet tilbake med 6 prosent.

Den kristne union øket sitt stemmetall i forhold til valget i 1948 med 48 000 stemmer, og det til tross for at 279 000 stemmer eller 12,5 % ble gitt til upolitiske lokale lister. Erfaringsmessig er det gjerne ikke-sosialistiske stemmer som går til slike upolitiske lister.

Resultatet har i virkeligheten vist at Den kristne union som er forbundskansleren, dr. Adenauers parti, trygt kan se valgene til Forbundsdagen neste år i møte.

Alvorlige brytninger i de lutherske kirkesamfunn.

Den lutherske generalsynode i Flensburg har måttet beskjeftige seg med alvorlige meningsstridigheter vedrørende den evangeliske forkynnelse. Teologen professor *Bullmann* har nemlig utviklet en lære som han selv betegner som en avmytologisering av Det nye testamente. Kristi menneskevordelse, Hans død og oppstandelse reduseres til rene myter hvorved gudstjenestene berøves sitt religiøse grunnlag. Det eneste som blir igjen er rasjonalisme, men denne gang i en slags eksistensialistisk pakning. *Pastor Niemöller har gitt denne lære fritt løp i sitt kirkeområde*, da den imøtekommer hans tilbøyelighet til å utlegge Guds ord rent psykologisk. De kirkesamfunn som holder fast på den lutherske overlevering, ser i denne nye retning en alvorlig fare. Generalsynoden vedtok en erklæring der det fremholdes at det dreier seg om noe sentralt i den kristne forkynnelse og der det videre heter: «Med stor uro ser generalsynoden den fare som i lære og forkynnelse søker å trenge tilbake for flyktige og prisgitt Guds frelsesgjerninger. Det er og blir kirkens oppgave å vitne om Guds store gjerning slik som den er kommet til uttrykk i Jesu Kristi menneskevordelse, i Hans død og oppstandelse.»

ST. OLAVS FORBUNDS ÅRSSTEVNE

blir i år arrangert på

SLOTTSFJELLET I TØNSBERG

Søndag 22. juni PROGRAM: Søndag 22. juni

- Kl. 7.30: Avreise fra Akersveien 5, Oslo.
 » 10.30: Prosesjon stiller opp ved Fylkesmuséet.
 » 11.00: Prelatmesse i St. Mikaelkirkenes ruiner v. H. H. biskop Jac. Mangers.
 » 12.15: Spisepause.
 » 13.30: Historisk kåseri av fylkeskonservator Asbj. Bakken.

Det blir anledning til besøk og omvisning i Fylkesmuséet.

- Kl. 17.00: Besøk på Teie Hovedgård (med buss). Kort orientering om Teie bispede v. sogneprest dr. Arne O. Sund.
 » 18.30: Sakramentsandakt (i hagen utenfor St. Olavs kapell).
 » 19.30: Hjemreise.

På Slottsfjellet blir det anledning til å kjøpe kaffe, mineralvann, pølser m. rundstykker samt is. Ta med evtl. mugge, kopp/glass og bestikk.
 Billettpriser: Voksne kr. 15.—
 Barn kr. 9.—

For oversiktens skyld og for å sikre deltagerne sitteplass i bussene ber vi om påmelding til turen innen 3. juni. Liste er utlagt i prestegårdene i Akersv. 5, Urtegt. 29, Neuberggt. 15, Oslo, samt Nyv. 17, Stabekk.

HVIS REGN AVVIKLES ARRANGEMENTET
 INNENDØRS!

Pilegrimsreisene

blev arrangert av oss i 1950 —

Vi ordner Deres reise

i Norge eller til utlandet — vi skaffer alle
 billetter og ordner hotellplass i
 inn- og utland —

METRO TRAFIKK ^{A/s}

Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.)
 Telf. 33 32 43 - 33 32 52 - 33 63 02

IX. og X. Montfortanske pilegrimsreise til

Lourdes

den 2. juli og 11. august 1952.

Nordmenn som ønsker å være med på disse reiser kjøper togbillett i Norge i n. kr. — tur/retur Lourdes.

Reiserute: Kjøbenhavn—Paris—Lourdes.

IX. reise. Pris for opphold m.m.: for friske kr. 284.—
 ————— for syke » 189.—

X. reise ————— for bare friske » 344.—

Nærmere opplysninger: Vor Frues Sekretariat,
 Kastanjevej 17, Holbæk, Danmark.

OSLO

Husk**kontingenten!**

Den nye utgaven
av salmeboken
«CANTEMUS»
DOMINO»

Innb. kr. 8 -

Særavtrykk av
TILLEGG II

til V. utgave av salmeboken
m. 76 nye numre plus
kompletorium og registre

Kr. 1.50

St. Olavs Forlag,
Akersv. 5, Oslo

KOLDSAGBLAD
OSCAR SKOTVEDT - Oslo

Avd. Verktøy- og Spesialmaskiner
Kirkegaten 10 - Telefon 42 39 45

ORAS**OSLO RØRLEGGEBEDRIFT A/S**

GERH. LUDVIGSEN - RØNTGEN
DRONNINGENSGT. 34 - OSLO

HERMAN H. RITTERS
ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo
Tlf. 42 34 66

HAMAR

JOHS. LIE
Kjøttforretning

Hamar

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

S. B. Pettersen A.s

Aut. installatør

Telefoner 33 29 22 - 33 29 17
Universitetsgaten 18 - Oslo

FREDRIKSTAD

O. Johannesen
URMAKER

Spesialforretning i ur-bransjen
Hamar - Tlf. 1497

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR EN GROS — EN DETALJ
FREDRIKSTAD

CHR. PLATOU MUSTAD

Hamar

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer
Fredrikstad
Tlf. 2031

**FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK**

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveisning -
Stanseartikler

A. STEEN
Etablert 1854

Hamar

G. HALVORSEN

Fredrikstad
Pølsemakeri & Kjøttforretning
Tlf.: Forretningen 1781, 2455
Kontoret 1781

ARNT JENSEN A/S
Rørleggere

Hamar

THS. HANSENS EFTF.
Alf Svendsen

Bakgaten 1 - Fredrikstad

«STABBURET»

FREDRIKSTAD

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

FRITZ W. LILJA

Stålrørstoler

Tollbugt. 25 - Oslo
Telefon 41 46 49

OLE KRISTIANSEN

Snektermester
Heimdalsgt. 34 - Oslo.
Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894
Spesialitet:
Møbler og innredningsarbeider

TEKNISK HUSHJELP A/S

Citypassasje, Oslo
Tlf. 33 51 00
Elektriske artikler og
installasjoner

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

Jens J. Andersen

OSLO - CENTRALBORD 68 34 00

Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

HANS KARLSEN

MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordensskjoldsgt. 6 B
Tlf. 41 07 76 - Oslo

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe

Riktig formaling sparer kaffe

Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstørsforretninger

WISBECH

Majorstuhuset - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ODDVAR J. LØDENG

MURMESTER & ENTREPRENØR

KJØP

hos St. Olavs

annonsører!

Trenger De noe til bagen
er adressen

A/s Norsk Frø

Osterhaugsgaten 29 - Oslo
Telefon 41 39 91

THIIS & CO. A/S

Bygningsartikkelforretning

Materialer til nybygg,
innredning og vedlikehold

Vis å vis Vestbanen
Sentralbord 42 58 77

Norges Brannkasse

Skadeforsikring

Bygninger
Løsøre
Varer

Forsikring av bygning un-
der oppføring på greie vil-
kår og til særlig lave premier.